

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

**ANALYSIS OF TRENDS IN THE DEVELOPMENT
OF ECONOMICS, FINANCE, MANAGEMENT AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**29 березня 2023 р.
March 29, 2023**

**м. Біла Церква, Україна
Bila Tserkva, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

**ANALYSIS OF TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF
ECONOMICS, FINANCE, MANAGEMENT AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**29 березня 2023 р.
March 29, 2023**

**м. Біла Церква, Україна
Bila Tserkva, Ukraine**

УДК 005.53(043.2)

Войцицька О. О.

здобувач освітнього ступеня «Магістр»

Радзіховська Л. М.

кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ

Управлінське рішення – це певний вибір, здійснений керівником у рамках його посадових повноважень і компетенції, та спрямований на досягнення конкретних цілей підприємства. В процесі роботи будь-якої організації здійснюється цілий ряд рішень, які прямо чи опосередковано впливатимуть на його подальшу діяльність. Управлінські рішення, які приймаються в процесі економічної діяльності в умовах ринкових відносин, майже завжди тісно пов'язані з економічним ризиком, що обумовлено наявністю ряду факторів невизначеності, заздалегідь не передбачених.

Питання прийняття управлінських рішень за умов ризику розглянуто у працях О. Дитини, Н. Захарової, В. Матвєєва, О. Матвєєвої, В. Решетила, Ю. Федотова.

Проаналізуємо як умови невизначеності та ризику впливають на прийняття управлінських рішень.

Управління ризиками є невід'ємною складовою будь-якої системи управління підприємством, що значною мірою гарантує її безвідмовність та ефективність. Загальними цілями останньої є забезпечення постійного добробуту власників підприємства на основі збільшення прибутку, підтримка стабільного фінансового стану, формування можливостей розвитку підприємства на основі підвищення рівня його ефективності та конкурентоспроможності, виконання соціальних функцій тощо [2, с. 204].

Власне зміст поняття «ризик» відображає ступінь взаємозв'язку та взаємодії його складових елементів: суперечливості, альтернативності та невизначеності. Під час оцінки ризику слід враховувати три головні складові: ймовірність отримання бажаного результату; ймовірність настання небажаних наслідків (невдача) під час вибору альтернативи; ймовірність відхилення від вибраної мети [4, с. 150].

Ризикові рішення є найпоширенішими. В таких рішеннях обирається один з декількох варіантів, кожному з яких відповідає певна ймовірність. При прийнятті обґрунтованих управлінських рішень в умовах невизначеності необхідно опиратися на досвід, знання й інтуїцію фахівців, експертів тощо.

Одним з найпоширеніших інструментів прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності є метод експертних оцінок, різновидом якого є метод Дельфі. Метод Дельфі – це груповий метод, при якому проводиться індивідуальне опитування групи експертів щодо їхніх припущень про майбутні події в різних областях, де очікуються нові відкриття або удосконалення. Під час його використання проводиться анонімне опитування за допомогою розроблених анкет. Отримані відповіді зіставляються спеціальними працівниками, після чого узагальнені результати знову направляються членам групи. На основі такої інформації члени групи, як і раніше зберігаючи анонімність, роблять подальші припущення про майбутнє, причому цей процес може повторюватися кілька разів, а саме працює багаторівнева система опитування. Коли у відповідях з'являється збіг думок, результати використовуються в якості прогнозу [1, с. 628].

Ризик є одним із шляхів усунення невизначеності, яка є відсутністю однозначності, це пов'язано, насамперед, з властивістю ризику оптимізувати процеси управління і регулювання, ігноруючи об'єктивні і суб'єктивні джерела невизначеності. Причому йдеться не про те, щоб знайти кошти, які дозволяють повністю позбавитися впливу чинників невизначеності, а про необхідність урахування ризику з метою відбору раціональних альтернатив [3, с. 27].

У сучасному світі використовують нові методи запобігання та усунення ризиків. Одним з найпоширеніших інструментів є ризик-менеджмент. За своєю структурою ризик-менеджмент – це процес, який передбачає виявлення, прийняття, і навіть, пом'якшення наслідків різних видів. Можна сформулювати такі правила управління стратегією ризик-менеджменту: максимум виграшу; оптимальна волатильність результату; оптимальна ймовірність результату; оптимальність поєднання виграшу і величини ризику. Основними його методами є: ідентифікація (SWOT-аналіз, Brainstorming, Дерево вибору), оцінка (матриця ризиків), планування, реалізація планів, моніторинг, оцінка ефективності.

Отже, ризик та невизначеність є постійним супутником підприємницької діяльності будь-якого промислового підприємства. Використання оцінки ризиків ще на проєктній стадії дозволить обґрунтовувати характеристики управлінського рішення, а потім обрати оптимальний варіант розвитку підприємства для конкретних умов. За допомогою різних методів, управлінці зможуть не лише вийти з ризикових ситуацій, а й запобігти їм ще на початкових стадіях.

Список літератури

1. Дитина О. Проблеми розробки та прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності. *Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неіндустріального суспільства*. 2020. С. 627-628.
2. Захарова Н.Ю. Управління ризиками на підприємстві: сутність, підходи

та методи. *БІЗНЕСІНФОРМ*. № 1, 2023. С. 203-209.

3. Матвеев В.В., Матвеева О.М. Дослідження процесу прийняття управлінських рішень з урахуванням ризику. *Механізми державного регулювання конкурентоспроможності національної економіки та міграційних процесів*. Одеса, 2021. С. 26-28.

4. Решетило В.П., Федотова Ю.В. Невизначеність та ризик: співвідношення понять та специфіка прийняття рішень. *Проблеми системного підходу в економіці*. Випуск № 3(77)-2, 2020. С. 149-154.